

Узгодженість освітніх компонентів ОПП «Хореографія» з європейськими освітніми практиками

Музичний університет ім. Фредерика Шопена (Варшава, Польща)

Напрямок TANIEC, спеціальність: TANIEC WSPÓŁCZESNY, бакалавр, 180 ECTS
<http://surl.li/wzdejf>

1. Ядро програм: повна концептуальна відповідність.

Польська програма (PL)	ОПП ХОРЕОГРАФІЯ	Коментар
Technika tańca klasycznego	Тренаж класичного танцю, Балетна класична техніка, Виконавська майстерність класичного танцю, Віртуозна техніка виконання класичного танцю	Повна відповідність, В КМАТ — <i>багаторівнева вертикаль</i> (база → віртуозність → виконавство)
Technika tańca współczesnego	Тренаж сучасного танцю, Віртуозна техніка виконання сучасного танцю, Виконавська майстерність сучасного танцю, Поглиблене вивчення сучасного танцю	ОПП Хореографія перевищує стандарт за глибиною та диференціацією
Kompozycja tańca	Мистецтво балетмейстера, Виконавська майстерність (класичного, дуетно-класичного, народно-сценічного, українського, сучасного) танцю, Сценічна навчальна практика	Логіка збережена, з акцентом на сценічну реалізацію
Repertuar zespołu / University Dance Company	Хореографічна спадщина і репертуар, виробнича практика (керівника колективу)	Повна відповідність європейській моделі “learning through repertoire”

2. Тіло танцюриста, безпека, усвідомлення руху

Польща	КМАТ імені Сержа Лифаря	Перевага
Anatomia, biomechanika	Основи біомеханіки та медицини в хореографії, Партерний тренаж	В КМАТ інтегровано медичний і профілактичний підхід, що відповідає сучасним європейським стандартам dancer’s health
Techniki somatyczne	Партерний тренаж, Техніка виконання імпровізації та контактної імпровізації	Реалізовано <i>практично</i> , а не декларативно

Висновок: у частині тілесної усвідомленості та безпеки ОПП Хореографія повністю відповідає європейському тренду **sustainable dance training**.

3. Імпровізація, сучасні практики — повний збіг

Польща	КМАТ імені Сержа Лифаря
Improwizacja	Техніка виконання імпровізації та контактної імпровізації
Contact improvisation	Повністю присутня як окремий ВК
Contemporary techniques	Техніка виконання модерн-джаз танцю, Виконавська майстерність сучасного танцю

Висновок: пряма відповідність європейській contemporary-логіці (PL, DE, NL школи).

4. Аналітика, теорія, рефлексія

Польща	КМАТ імені Сержа Лифаря
Historia tańca	Історія та теорія художньої творчості
Analiza dzieła	Аналіз балетного клавіру та читання партитури
Teoria tańca	Етика і естетика, Психологія творчості у сценічному мистецтві

Перевага ОПП Хореографія: глибока інтеграція музично-теоретичного та естетичного аналізу, що рідко так системно представлено у польських планах.

5. Народна та національна складова – унікальність ОПП Хореографія.

У польській програмі відсутній аналог:

Тренаж українського танцю

Віртуозна техніка українського народно-сценічного танцю

Зразки народно-сценічної хореографії

Поглиблене вивчення українського танцю

Це сильна сторона ОПП, яка:

- відповідає європейському принципу cultural specificity;
- робить програму унікальною в європейському просторі, а не «копією».

6. Менеджмент, soft skills, комунікація

Польща	КМАТ імені Сержа Лифаря
Zarządzanie kulturą	Основи менеджменту виконавських мистецтв та організація й управління персоналом в установах мистецтва
Fundraising / prawo	Загальний менеджмент та маркетинг
Kompetencje społeczne	Діловий етикет, Психологія творчості у сценічному мистецтві

ОПП Хореографія повністю відповідає вимогам employability, які є ключовими в ЄС.

Узагальнення:

Сильні сторони ОПП Хореографія, що збігаються з європейською логікою:

- Багаторівнева система технічної підготовки (база → віртуозність → виконавська майстерність).
- Практико-орієнтована модель з репертуаром, сценою та практиками.
- Усвідомлена робота з тілом і здоров'ям танцівника.
- Повноцінний блок contemporary / improvisation / contact.
- Менеджмент і soft skills як складова професії митця.
- Сильна національна компонента як європейська цінність, а не ізоляція.

Академія гуманітарних наук і економіки у Лодзі (Лодзь, Польща)

Спеціальність Tancerz-choreograf, бакалавр, 180 ECTS <http://surl.li/tphutj>

1. Технічне ядро підготовки - повна концептуальна відповідність.

Лодзь (PL)	ОПП КМАТ
Technika tańca klasycznego (4–6 ECTS щосеместру)	Тренаж класичного танцю, Виконавська майстерність класичного танцю, Балетна класична техніка,
Technika tańca współczesnego	Техніка виконання та методика викладання сучасного танцю, Виконавська майстерність сучасного танцю
Technika tańca jazzowego	Техніка виконання модерн-джаз танцю
Taniec charakterystyczny	Характерний танець та народно-сценічна хореографія
Taniec ludowy	Віртуозна техніка виконання українського танцю, Виконавська майстерність українського танцю

Сильна сторона ОПП Хореографія: не просто техніка, а структурована вертикаль “база → майстерність → віртуозність”, що повністю відповідає європейській академічній логіці.

2. Композиція, проєктність, постановка – відповідає європейській логіці

Лодзь	КМАТ
Projekt choreograficzny	Мистецтво балетмейстера
Kompozycja tańca	Розділ "Композиція хореографічного твору" в Мистецтві балетмейстера
Projekt taneczny / Projekt własnych inicjatyw	Власна хореографічна постановка великої форми + художньо-аналітичні відомості як частина Мистецтва балетмейстера в ККІ
Dyplomowe choreografie	Мистецтво балетмейстера (як частина ККІ)

Перевага ОПП Хореографія: тісний зв'язок композиції з реальною сценою та репертуаром, а не лише навчальні проєкти.

3. Практика і сцена - збіг із європейською моделлю “practice-based learning”.

Лодзь	КМАТ
Praktyki zawodowe (1–8 ECTS щороку)	Виробнича практика (керівника колективу), Переддипломна практика
Warsztat taneczno-choreograficzny	Виконавська майстерність (класичного, дуєтно-класичного, народно-сценічного, українського, сучасного) танцю

4. Тіло танцівника, здоров'я, безпека

Лодзь	КМАТ
Anatomia funkcjonalna, biomechanika	Основи біомеханіки та медицини в хореографії
Rehabilitacja po urazach	Партерний тренаж, Безпека життєдіяльності та основи охорони праці

Лодзь	КМАТ
BHP, ergonomia	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці

Сильна європейська відповідність: dancer's health, sustainability, longevity.

5. Імпровізація, сучасні практики – повний збіг

Лодзь	КМАТ
Improwizacja ruchowa z partnerowaniem	Техніка виконання імпровізації та контактної імпровізації
Kreatywność w praktyce I–II	Розділ "Постановка хореографічної сюїти" в Мистецтві балетмейстера

ОПП Хореографія узгоджується з сучасними європейськими підходами до підготовки фахівців у сфері contemporary dance.

6. Музика, аналіз, міждисциплінарність

Лодзь	КМАТ
Wiedza o muzyce, analiza muzyczna	Аналіз балетного клавіру та читання оркестрової партитури
Taniec a sztuki wizualne	Сучасні технології сценографічного оформлення хореографічного твору (елементи реалізуються також у межах ОК Мистецтво балетмейстера, Акторська майстерність та основи режисури в хореографії)
Wiedza o tańcu i balecie	Історія хореографічного мистецтва

Аналітична складова підготовки в ОПП представлена розширено та є суттєвою для формування професійних компетентностей балетмейстера і педагога.

Узагальнення:

Сильні сторони ОПП Хореографія, що збігаються з європейською логікою:

- Академічно вибудована технічна вертикаль класичного й сучасного танцю.
- Проєктно-постановочна модель навчання (як у Польщі, Німеччині, Франції).
- Практико-орієнтована підготовка з реальними практиками і сценою.
- Системна робота з тілом, здоров'ям і безпекою танцівника.
- Інтеграція імпровізації та contemporary-практик.
- Менеджмент, soft skills і самореалізація митця.
- Унікальна національна складова, що відповідає європейському принципу cultural diversity.

Université Bordeaux Montaigne (Бордо, Франція)

Спеціальність Licence Danse /Arts du spectacle, бакалавр, 180 ECTS
<http://surl.li/fjhclld>

1. Теорія + практика танцю – повний збіг концепції

Université Bordeaux Montaigne	ОПП КМАТ
<i>Théorie et pratique de la danse 1–2</i>	Тренаж класичного танцю, Техніка виконання та методика викладання класичного танцю, Виконавська майстерність класичного танцю
<i>Pratique de la spécificité: classique, jazz, contemporaine</i>	Техніка виконання та методика викладання класичного танцю, Техніка виконання та методика викладання сучасного танцю, Техніка виконання імпровізації та контактної імпровізації

ОПП Хореографія реалізує інтегровану модель поєднання теоретичної та практичної підготовки танцівника, що відповідає підходам провідних французьких університетів.

2. Аналітика танцю і сценічної форми – сильна сторона ОПП Хореографія

Bordeaux	КМАТ
<i>Analyse de la danse 1–2</i>	Аналіз балетного клавiру та читання оркестрової партитури
<i>Théorie de la représentation</i>	Етика і естетика

Аналітична складова ОПП представлена розширено та забезпечує формування професійних умінь аналізу й інтерпретації хореографічного твору, необхідних для балетмейстерської та педагогічної діяльності.

3. Історичний та міждисциплінарний контекст — повна відповідність

Bordeaux	КМАТ
<i>Histoire de la danse 1–4</i>	Історія хореографічного мистецтва
<i>Histoire des arts de la scène</i>	Хореографічна спадщина і репертуар
<i>Arts du spectacle</i>	Мистецтво балетмейстера (сценічна драматургія, композиція, постановочне мислення). Акторська майстерність та основи режисури в хореографії (сценічна дія, образ, виразність у просторі сцени). Сучасні технології сценографічного оформлення хореографічного твору (візуально-сценічний вимір перформативного мистецтва)

ОПП Хореографія узгоджується з європейською традицією розгляду танцю в широкому контексті сценічних мистецтв.

4. Музична підготовка танцівника

Bordeaux	КМАТ
<i>Formation musicale du danseur 1–2</i>	Аналіз балетного клавiру та читання оркестрової партитури, Робота викладача з концертмейстером

Музично-аналітична підготовка в ОПП Хореографія інтегрована системно та забезпечує професійну взаємодію танцівника з музичним матеріалом, що відповідає французькій університетській моделі.

5. Тіло танцівника, анатомія, фізіологія — повна європейська логіка

Bordeaux	КМАТ
<i>Anatomie et physiologie 1–2</i>	Основи біомеханіки та медицини в хореографії, Партерний тренаж

ОПП забезпечує підготовку здобувачів із урахуванням принципів фізіологічної безпеки та професійної довготривалості виконавця.

6. Проєктність, творчість, дослідження — зріла модель підготовки

Bordeaux	КМАТ
<i>Projet personnel de l'étudiant</i>	Мистецтво балетмейстера (розділ Постановка хореографічної сюїти)
<i>Création / Projet spectaculaire</i>	Власна хореографічна постановка великої форми + художньо-аналітичні відомості як частина Мистецтва балетмейстера в ККІ

Проєктно-постановочна складова ОПП Хореографія забезпечує поєднання творчої, аналітичної та практичної підготовки, характерне для французької моделі мистецької освіти.

Узагальнення: Порівняльний аналіз освітніх компонентів ОПП Хореографія КМАТ імені Сержа Лифаря з програмою Université Bordeaux Montaigne (Франція) засвідчує їх концептуальну узгодженість у частині інтеграції теорії і практики танцю, аналітичної підготовки, міждисциплінарного підходу до сценічних мистецтв, уваги до анатомо-фізіологічних аспектів підготовки танцівника та проєктної творчої діяльності. ОПП Хореографія вирізняється системною музично-аналітичною підготовкою та чітко вибудованою постановочною складовою, що відповідає сучасним європейським освітнім практикам.

Bath Spa University (Ванна, Великобританія)

Спеціальність Dance BA (Hons) Undergraduate degree - single honours, бакалавр, 180 ECTS <http://surl.li/tmtvtm>

Bath Spa University демонструє чітку practice-based, research-informed модель, і вона добре узгоджується з ОПП Хореографія.

1. Робота з тілом танцівника, здоров'я, усвідомлення руху – повний збіг європейської логіки.

Bath Spa University	ОПП КМАТ
<i>Body in Training 1–3: Healthy / Mindful / Responsive Dancer</i>	Основи біомеханіки та медицини в хореографії, Партерний тренаж
<i>Somatics for Performance, Health and Wellbeing</i>	Партерний тренаж, Основи біомеханіки та медицини в хореографії,

ОПП Хореографія реалізує системний підхід до підготовки танцівника з урахуванням фізіологічної безпеки, тілесної усвідомленості та довготривалої професійної працездатності, що відповідає сучасним британським підходам у танцювальній освіті.

2. Dance making, композиція, творчі лабораторії – повна відповідність

Bath Spa	КМАТ
<i>Dance Making 1–2</i>	Мистецтво балетмейстера
<i>Creative Lab / Creative Worlds</i>	Власна хореографічна постановка великої форми + художньо-аналітичні відомості як частина Мистецтва балетмейстера в ККІ
<i>The Company</i>	Виробнича практика (керівника колективу), Сценічна навчальна практика

ОПП Хореографія узгоджується з британською моделлю choreographic practise, де композиція й постановка розглядаються як основа професійної ідентичності митця.

3. Проєктність і performance-based learning – повний збіг

Bath Spa	КМАТ
<i>Performance Project 1–2</i>	Виробнича практика (керівника колективу), Переддипломна практика
<i>Performing Self</i>	Виконавська майстерність (класичного, дуетно-класичного, народно-сценічного, українського, сучасного) танцю
<i>Applied Techniques</i>	Віртуозна техніка (класичного, дуетно-класичного, народно-сценічного, українського, сучасного) танцю

Практико-орієнтований характер ОПП Хореографія відповідає британській моделі performance-based learning із фокусом на сценічний результат.

4. Аналітика, рефлексія, знання про танець

Bath Spa	КМАТ
<i>Dancing Knowledge</i>	Аналіз балетного клавiру та читання оркестрової партитури

Bath Spa	КМАТ
<i>Performing Self</i> (рефлексія)	Етика і естетика, Психологія творчості у сценічному мистецтві

Аналітична складова ОПП Хореографія представлена розгорнуто та забезпечує формування здатності до осмислення, інтерпретації й педагогічного аналізу хореографічного матеріалу, що є важливим для балетмейстерської та викладацької діяльності.

5. Міждисциплінарність і сучасні медіа

Bath Spa	КМАТ
<i>Exploring Screendance</i>	Інформаційні технології, Сучасні технології сценографічного оформлення хореографічного твору
<i>Creative Worlds</i>	Хореографічна спадщина і репертуар, окремі аспекти реалізуються також у межах ОК Мистецтво балетмейстера, Акторська майстерність та основи режисури в хореографії, Сучасні технології сценографічного оформлення хореографічного твору

ОПП Хореографія інтегрує міждисциплінарні підходи до сценічного мистецтва, що відповідає сучасним британським практикам розширення форм хореографічної творчості.

6. Професійна підготовка і employability – повний збіг

Bath Spa	КМАТ
<i>Professional Practice</i>	Основи менеджменту виконавських мистецтв та організація й управління персоналом в установах мистецтва, Загальний менеджмент та маркетинг
<i>The Company</i>	Виробнича практика (керівника колективу), Сценічна навчальна практика

ОПП Хореографія враховує вимоги ринку праці та формує у здобувачів компетентності професійної самореалізації, що відповідає британській логіці employability.

7. Підсумкова атестація – різні форми, спільна логіка

Bath Spa	КМАТ
<i>Independent Project</i> (20 / 40 credits)	Екзамен «Мистецтво балетмейстера» як частина ККІ
(індивідуальний творчий проєкт)	Власна хореографічна постановка великої форми + художньо-аналітичні відомості в Мистецтві балетмейстера (ККІ)

Підсумкова атестація в ОПП Хореографія реалізується у формі творчого екзамену, що за своєю сутністю відповідає британській моделі final artistic project, орієнтованій на самостійну хореографічну роботу та її аналітичне осмислення.

Узагальнення: Порівняльний аналіз ОПП Хореографія КМАТ імені Сержа Лифаря з програмами Bath Spa University (Велика Британія) засвідчує їх концептуальну узгодженість у частині practice-based навчання, проектно-постановочної моделі підготовки, уваги до здоров'я та тілесної усвідомленості танцівника, розвитку аналітичних і рефлексивних умінь, а також орієнтації на професійну самореалізацію випускників. ОПП Хореографія вирізняється системною музично-аналітичною та педагогічною складовою, що посилює підготовку балетмейстера й викладача хореографії.

В И С Н О В К И

1) Спільна європейська логіка, з якою ОПП Хореографія узгоджується

У всіх розглянутих програмах простежуються однакові «опорні» блоки, які наявні (або функціонально реалізовані) і в ОПП Хореографія:

- Технічне ядро підготовки танцівника (класика + contemporary/modern; у Польщі та Британії також jazz/modern).
- Композиція, dance making і постановочна проєктність як обов'язкова складова підготовки (від “Dance Making/Projekt choreograficzny” до “Création/Projet spectaculaire”).
- Performance- та practice-based навчання: регулярні performance projects / репертуар / практики у професійному середовищі.
- Тілесна усвідомленість, здоров'я, анатомія/фізіологія (Body in Training / somatics / anatomy, biomechanics, rehabilitation).
- Аналітика та рефлексія (analyse de la danse; dancing knowledge; аналіз твору/руху/репрезентації).
- Employability / professional practice: управлінські, організаційні та комунікаційні компетентності, робота з проєктами, самопрезентація.
- Міждисциплінарність (зв'язки танцю зі сценічними мистецтвами, музикою, візуальними практиками; у Британії — screendance).

2) Узгодженість і сильні сторони ОПП Хореографія у порівнянні з європейськими моделями

2.1. Технічна вертикаль підготовки

ОПП Хореографія демонструє структуровану багаторівневу модель (тренаж → виконавська майстерність → віртуозність) у класичному та сучасному напрямі. Це повністю відповідає європейській логіці послідовного нарощування техніки.

2.2. Постановочна та проєктна складова

Усі програми (Польща, Франція, Британія) мають сильний блок choreography/dance making. В ОПП Хореографія ця логіка реалізована через

постановочну роботу та екзамен «Мистецтво балетмейстера» як кульмінацію творчої підготовки.

2.3. Dancer's health / somatics / anatomy

Наявність у КМАТ компонентів на кшталт біомеханіки/медицини в хореографії та партерного тренажу узгоджується з сучасними європейськими підходами (Body in Training; Somatics; Anatomy/Physiology; Rehabilitation).

2.4. Аналітична й музично-аналітична підготовка

Порівняно з частиною європейських планів, аналітика в ОПП Хореографія представлена посилено, зокрема через аналіз балетного клавіру та читання партитури. Це суттєвий аргумент для підготовки балетмейстера і педагога.

2.5. Менеджмент і професійна самореалізація

ОК із менеджменту та маркетингу у КМАТ повністю відповідають європейському блоку professional practice / management / employability і підсилюють конкурентність випускників.

2.6. Національна складова як європейська цінність

На відміну від частини програм ЄС, ОПП Хореографія має системну підготовку з українського народно-сценічного танцю. Це не «відхилення», а унікальність, що узгоджується з європейським принципом культурної різноманітності та культурної ідентичності в мистецькій освіті.

3) Важливе уточнення щодо підсумкової атестації

У європейських програмах часто фігурує Independent Project / Création / Projet spectaculaire. У КМАТ немає кваліфікаційної роботи; натомість підсумкова атестація поєднує в собі декілька блоків з історії мистецтв, виконавських та педагогічних компетентностей, серед яких є екзамен «Мистецтво балетмейстера», що передбачає власну хореографічну постановку великої форми та подання художньо-аналітичних відомостей до неї. За сутністю це відповідає європейській логіці final artistic project (творчий проєкт + рефлексивно-аналітичний компонент).

ОПП Хореографія КМАТ імені Сержа Лифаря концептуально узгоджується з моделями підготовки хореографів у Польщі, Франції та Великій Британії за ключовими параметрами: інтеграція теорії та практики танцю, постановочна проєктність, practice-based навчання, увага до здоров'я танцівника, аналітична складова та орієнтація на професійну самореалізацію.

Серед виразних конкурентних переваг ОПП Хореографія — системна музично-аналітична підготовка, чітко вибудована технічна вертикаль, розвинений менеджерський блок, а також унікальна національна хореографічна складова.